

Panun rakinoita

Savua, silakoita ja elämäntilfilosofiaa.

Meren päivä tuli vietettyä meren hengessä. Olisi ollut moniaita muitakin suunnitelmia pyhäpäivän vietoksi, mutta kun aurinko aamusella lähetti säteensä makuukammiooni, niin päätös kypsyi tuossa tuokiassa. Ja hetken perästä hyrräsi punainen pyörä Limingantietä etelään. Hyrräsi seuraksi naapurinkin pyörä ja allekirjoittanut koetti saada naapurin, tulokkaan samaisen meren rannalla, näkemään Kempeleenlahden taivaansinissä kimalluksessa samat väriivahatut kuin turisti näkee Välimeren kuulussa sinessä. Naapuri oli hyvin kasvatettu ja kasvanut ihminen, hän ei särkenyt illusioniani.

Meren päivä meren hengessä vieriverkkaan täydessä eristäytyneisyydessä muusta maailmasta. Kesälä

kidekoneen, mallia 1932, kovaääninen, mallia 1927, vaiken meren päivän ohjelmasta syystä siitä, että antennilangankappaleet riippuivat valtoimina petäjän latvassa. Ei ollut gramofoniaakaan, joka olisi soittanut "Merikanto merellä", mutta ei sitä kaivattuakaan, sillä meri huolehti itse musiikista, ei tosin Merikannon tavoin mahtavasti säveleitä vyörytellen, vaan hiljaa, pianissimossa, koko ajan. Ja kun aurinko laski meren syliin tyyntyi vedenpinta vain hienon-hienosti väreileväksi taivaan kuvastimeksi, johon harmaat pilvet heijastuivat ja taivaan punat ja kellat kuvastuivat saaden vedenpinnan runollisesti välkehtimään violetin eri vaihteissa.

Mitä oli meren rannan asukas siihen mennessä tehnyt? Eipä paljon puhumisen arvoista. Olipahan kunnostanut Kesäläänsä vähän ulkoa,

mutta enimmäkseen sisältä, oli restauroinut vanhan työkammionsa, puunväriseen panelilautaseinäisen ja -kattoisen ylikamarinsa vieraiden vuokralaisten jäljiltä takavuosien kuntoon, jolloin Paavo Nurmen, Hannes Kolehmainen ja muiden unohtumattomien sankareiden hahmot jälleen olivat päässeet kunniapaikoilleen. Mitä teki rannan asukas, kun päivä kallistui hämärän hetkeä kohti? Mitäpä hän, istui ihmettelemässä. Hella, tuo etusivun ilmoituksissa muinoin mainostettu Kastor, joka ei koskaan ole täysin kotiutunut vanhanaikaiselle Saunarannalle, savusi, savusi runollisen siniharmaata savua huoneen täydeltä, niin että sääskistä puoleentoista tuntiin ei ollut pelkoa. Lahonneet aidankappaleet, tämän kesän polttopuutilanteen kirkastajat, paloivat kituliaalla liekillä kuin pessimistin rakkaus ja perunat — perunat sen kuin vain uiskentelivät kattilassaan liikkumattomina kuin lordi kylpyammeessaan. Keittiömestari itse istui tätä surkeutta vartioimassa kunnolla tilanteen surkeutta tajumattakaan, pisti Kotilietä tulen ruuaksi, tiukkasi reikiä perunoihin ja

ruokki kurisevaa vatsalaukkuaan Charles Morganin vakavalla romaanilla "Lähde"

Mr. Morgan pyrki tässä filosofivassa teoksessaan etsimään vastausta kysymykseen, mikä on elämän tarkoitus. Lukija siristeli savun sumentamiamia silmiään ja mietti oliko tämä, savu, illanhetki ja elämäntilfilosofia itsetarkoitus vai miten asia oli käsitettävissä. Eipä sillä, kyllä kysymys herätti toisivakaviakin ajatuksia ja sopeutui sellaisenaan hyvin meren päivän hiljaisohjelmaan tuutilaulua laulavan runollisen kauniin Kempeleenlahden partaalle.

Mutta kun ne perunat sitten vihdoin heräsivät meuruamaan, niin kiihutti keittäjä nopeasti Kahvi-Kaisan, sota-ajan tutun, kiehumaan kamarin kakluunin hiillokselle, jonka hehkussa sitten silakatkin halstrattiin. Ja sitten alkoi illallinen "huvilassa meren rannalla". Mutta silloin oli aurinko jo laskenut.

Oli niin hiljaista, että saattoi kuulla sydämensä sykkeen. Ja vain hiukkasen oli haikeaa . . .